

Temat: Tworzymy teksty informacyjne

Czas realizacji: 1 godz.

Cele zajęć

■ Cel ogólny

Zdobycie wiedzy na temat informacyjnych gatunków dziennikarskich, nabycie umiejętności wskazania podstawowych wyróżników tych gatunków i zdobycie umiejętności tworzenia krótkich informacyjnych form dziennikarskich

■ Cele szczegółowe

Uczeń:

- z zaangażowaniem bierze udział w dyskusji,
- rozróżnia gatunki informacyjne,
- przedstawia, na czym polega specyfika tekstu informacyjnego,
- gromadzi argumenty na określony temat,
- wymienia zasady organizacji tekstu dziennikarskiego,
- analizuje różne teksty i wskazuje cechy charakterystyczne przekazu informacyjnego,
- poszukuje tematów będących źródłem tekstu dziennikarskiego.
- Tworzy różne krótkie teksty informacyjne,
- Sprawnie posługuje się poprawną odmianą polszczyzny pisanej i mówionej.

■ Metody i formy pracy:

- metody aktywizujące – asocjogram, burza mózgów, dyskusja, plakat,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenia redakcyjne,
- ćwiczenia z tekstami prasowymi,
- praca z tekstem i materiałem audiowizualnym,
- praca z komputerem z dostępem do Internetu,
- indywidualna praca analityczna i redakcyjna.

■ Środki dydaktyczne:

- karta pracy: *Tworzymy teksty informacyjne*,
- materiały dla nauczyciela: *Tworzymy teksty informacyjne*,
- „Po polsku. Literatura, język, komunikacja. Zeszyt ćwiczeń do gimnazjum.Kl.3.”, red. L.Adrabińska-Pacula, A.Hącia, J.Malczewska, J.Olech, WSzPWN,
- fragmenty różnych tekstów prasowych,
- materiały audiowizualne dostępne w Internecie:
- komputer z dostępem do Internetu, m.in. stron,
- komputer, tablica, arkusze papieru, flamastry.

Temat: Tworzymy teksty informacyjne

■ Przebieg lekcji

1. Faza wstępna / prezentacja (5 min.)

- Nauczyciel prosi uczniów o prezentację zadań domowych: po obejrzeniu krótkiego filmu nakręconego przez uczniów o gatunkach dziennikarskich (na stronie junior media: <http://vimeo.com/16991781>) uczniowie mieli napisać krótką notatkę o tym filmie.
- Chętni uczniowie prezentują swoje notatki. Nauczyciel prosi, by pozostali uczniowie podzielili się spostrzeżeniami, czy prezentowane prace zawierają wszystkie cechy tekstu informacyjnego.

2. Faza realizacyjna

a) Co powinien zawierać krótki tekst informacyjny/ praca indywidualna (8 min.)

- Uczniowie przypominają sobie informacje na temat budowy tekstu informacyjnego. Zapoznają się z materiałami dostępnymi na stronie Fundacji Nowe Media (<http://www.fundacjanowemedia.org/nasze-publikacje/1-przewodnik-po-animacji-medialnej>) na str.9-10 o gatunku 'news'.
- Uczniowie zapisują, jakie cechy powinien posiadać dobrze zbudowany news (*Karta pracy, zad.1.*)

b) Jak znaleźć temat na newsa / praca w grupach (12 min.)

- Uczniowie siadają w grupach i zastanawiają się, jakie wydarzenia z ich otoczenia (szkoła, osiedle, grupy rówieśnicze itp.) mogą zaciekać i stanowić temat newsa. Każdy proponuje po 2-3 przykłady tematów. Lider grupy zapisuje propozycje na karcie.
- Po wyznaczonym czasie uczniowie –liderzy prezentują efekty pracy grupy na forum.
- Nauczyciel poleca uczniom , by spośród zaprezentowanych tematów wybrali 5 najciekawszych i zapisali je. (*Karta pracy, zad.2.*). Chętni uczniowie prezentują swe zadania i podają krótkie uzasadnienie dotyczące wyboru tematów 'nesa'.

c) Tworzymy newsy o bliskich nam sprawach/ praca indywidualna (15 min.)

- Nauczyciel poleca, by uczniowie spośród wybranych przez siebie w *zad. 2. Karty pracy* tematów wybrali jeden i napisali o nim news z zachowaniem wszystkich cech tego gatunku (*Karta pracy, zad.3.*)
- Po wyznaczonym czasie uczniowie prezentują na forum efekty swej pracy.

3. Faza podsumowująca (5 min.)

- Uczniowie podsumowują, jakie tematy z ich najbliższego otoczenia mogą liczyć na zainteresowanie ze strony odbiorców. Na forum chętni uczniowie uzasadniają, które z prezentowanych tematów/tekstów powinny się znaleźć w najbliższym wydaniu szkolnej gazety.

■ Ewaluacja/samodzielna praca uczniów

Na podstawie informacji z „Gazety Wyborczej” pt. „Kto ukradł najnowszą płytę Kult” (dostępnej na stronie:

http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114962,7047706,Kto_ukradl_najnowsza_plyte_Kultu_.html) napisz 'newsa' do szkolnej gazety.

Temat: Tworzymy teksty informacyjne

KARTA PRACY

1. Po przeanalizowaniu informacji ze str. 9-10 „Przewodnika po edukacji medialnej” na stronie Fundacji Nowe Media (<http://www.fundacjanowemedia.org/nasze-publicacje/1-przewodnik-po-animacji-medialnej>) wymień cechy dobrego ‘newsa’

.....

.....

.....

.....

.....

2. Spośród zaprezentowanych przez liderów zespołów tematów, które mogłyby stanowić temat ‘newsa’ wybierz i zapisz 5 wg ciebie najciekawszych.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

3. Wybierz z zad.2. Karty pracy najbardziej interesujący wg ciebie temat i zapisz go w formie ‘newsa’, który mógłby zostać opublikowany w wydaniu szkolnej gazety. Pamiętaj o zachowaniu cech gatunkowych ‘newsa’.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Temat: Tworzymy teksty informacyjne

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Przykładowa definicja pojęcia 'news' oraz jego cechy typologiczne

NEWS: etymologia newsa

- termin *news* pochodzi od słowa *new*,
- w staroangielskim w pisany był jako *newes* lub *niwes*,
- w starożytności oznaczał akronim pochodzący od nazw stron świata: *north, east, west, south*

Definicja newsa

- "Newsem jest cokolwiek, co powoduje, że czytelnik mówi o rety"
- "News jest tym, o czym facet, który mało dba o cokolwiek, chce przeczytać"
- "News nie ma niezależnej egzystencji; news jest produktem ludzi, którzy są członkami produkującej newsy biurokracji"
- "Opowiadając o życiu społecznym news jest społecznym bogactwem. Jest źródłem wiedzy, źródłem władzy, news jest oknem na świat"

News - cechy

- news jako element wiedzy powszechnej,
- dotyczy on takich spraw o których ludzie chętnie rozmawiają,
- cechy newsa można sprowadzić do dwóch elementów: *zaskoczenia* i *teraźniejszości*,
- dotyczy on zdarzeń niezwykłych, niespodziewanych, przełamujących dobrze znane konwencje i utarte schematy,
- w newsie chodzi przede wszystkim o to, by zaskoczyć, zatrzymać uwagę odbiorcy.

Co decyduje o tym, czy dany materiał ma szansę stać się newsem?

- Częstość – wydarzenia o charakterze cyklicznym, mają większą szansę na to, by były opublikowane,
- Wielkość – dziennikarze najchętniej donoszą o wydarzeniach, w których uczestniczyło wielu ludzi,
- Jednoznaczność – im mniej skomplikowane i złożone wydarzenie, tym większe szanse na to, że stanie się ono newsem,
- Sensowność – im bardziej kulturowo bliskie danemu społeczeństwu wydarzenie, tym większe szanse na to, że stanie się ono newsem,
- Nieoczekiwanie – im bardziej zaskakujące jest dane wydarzenie, tym większe szanse na to, że stanie się ono newsem,
- Ciągłość – wiadomość, która domaga się kontynuacji, ma większe szanse na to, że stanie się newsem,
- Elity – dziennikarze najchętniej mówią o ludziach należących do elit,
- Personifikacja – chętniej mówi się o wydarzeniach, które odnoszą się do konkretnych osób, niż anonimowych innych,
- Negatywizm – negatywne zdarzenia są chętniej publikowane, niż pozytywne.